

Coronavirus (COVID-19)

Activiteiten van je onderneming

Een aantal relaties heeft bij ons aangegeven, door de situatie, op andere manieren omzet te genereren. Het is zaak om de verzekeringsaspecten daarvan goed in de gaten te houden. Anders gezegd, wijzigt de hoedanigheid van je onderneming, geef het aan ons door zodat de dekkingen passend zijn bij de (nieuwe) activiteiten. Overigens zijn er al aantal verzekeraars die bij Horeca bedrijven tijdelijk maaltijdbezorging in de aansprakelijkheidsverzekering hebben opgenomen.

Zorg goed voor uzelf en uw (klant)gegevens

Nu we massaal thuiswerken liggen de gevaren van cybercriminaliteit op de loer. Thuiswerken vraagt om extra aandacht voor jou en je medewerkers. Voor de komende periode tref je via onderstaande hyperlink een aantal tips aan.

[Thuiswerken](#)

Werktijdverkorting | Noodfonds Overbrugging voor Werkbehoud (NOW)

Het tijdelijk verkorten van de werktijd van je werknemers in verband met buitengewone omstandigheden, die niet tot het normale ondernemersrisico behoren, is mogelijk. Je vraagt dan voor je medewerkers voor de uren die zij niet werken een tijdelijke WW-uitkering bij het UWV aan. Door tijdelijk minder loon te betalen, beperk je de financiële schade en je werknemers krijgen door de aanvulling van de WW-uitkering toch hun loon volledig doorbetaald.

Door de gevolgen van het coronavirus wordt de tijdelijke maatregel Noodfonds Overbrugging voor Werkbehoud (NOW) ingezet in plaats van de Werktijdverkorting. NOW vergoedt de loonkosten tot een maximum van 90 procent als er sprake is van meer dan 20 procent omzetverlies vanaf 1 maart 2020. NOW geldt ook voor werknemers met een flexibel contract, zoals oproepkrachten

[Werktijdverkorting](#)
[Calamiteitenverlof, 5 vragen en antwoorden](#)

Wat zijn de gevolgen van arbeidstijdverkorting voor de pensioenopbouw?

Het centraal aanspreekpunt pensioenen van de belastingdienst heeft op 16 maart 2020 aangegeven dat pensioenopbouw ongewijzigd kan worden voortgezet bij tijdelijke arbeidsduurverkorting.

[Pensioenopbouw en arbeidstijdverkorting](#)

Afdracht pensioenpremies

Verschillende bedrijven verkeren door het plotseling wegvallen van inkomsten in betalingsproblemen. De Pensioenfederatie heeft, samen met het Verbond van Verzekeraars en de Stichting van de Arbeid, in een persbericht laten weten hoe pensioenuitvoerders deze werkgevers kunnen bijstaan. Dit kan door coulant te zijn bij het aangaan van betalingsregelingen voor de acute liquiditeitsproblemen waarmee bedrijven nu worden geconfronteerd. Op dit moment hebben wij als Stibbemeyster het eerste verzoek hiervoor van een verzekerde relatie ontvangen en uitgezet. Neem voor meer informatie contact met ons op.

[Persbericht Pensioenfederatie](#)

Effecten op de (lifecycle) fondsen van uw pensioenregeling

De koersontwikkeling op de beurzen leidt tot zeer negatieve rendementen op de beleggingen van deelnemers. Dit soort waardedalingen komt vaker voor. Denk aan de kredietcrisis van 2008, en de internetbubbel van begin deze eeuw. De ervaring leert dat markten zich op langere termijn weer herstellen. Het is belangrijk dat deelnemers zich dit realiseren en niet in paniek gaan handelen. Bijvoorbeeld door halsoverkop hun beleggingsprofiel aan te passen.

Er zijn diverse stukken over geschreven. Ik licht er drie uit; Het Investment Office van Aegon Nederland heeft hierover een artikel geschreven. In dit artikel worden de huidige ontwikkelingen op de kapitaalmarkten in perspectief geplaatst. Een tweede artikel betreft een schrijven van Brand New Day. De derde hyperlink verwijst naar een artikel van NN.

[Beleggen pensioen \(I\)](#)

[Beleggen pensioen \(II\)](#)

[Beleggen pensioen \(III\)](#)

Communicatiemiddelen preventie en publieksvragen

Als werkgever kan je extra communicatiemiddelen inzetten, je kan deze gebruiken om te informeren over maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Ook kunnen het telefoonnummer en de website waar mensen terecht kunnen voor vragen over het virus worden genoemd.

[Communicatie middelen](#)

Premiebetalingen verzekeringen

Er is inmiddels een verzekeraar die bereid is de betalingstermijn van de premies van een aantal schadeverzekeringen te verruimen naar 90 dagen. Mocht in jouw onderneming behoefte zijn aan een verruiming van de betaaltermijn, neem contact op met ons om te kijken of er bij jouw verzekeraars mogelijkheden zijn.

Staatsgarantieregeling

Borgstelling BMKB-C betreft een verruiming op de huidige BMKB regeling en is bedoeld om de nadelige liquiditeitseffecten van de Corona crisis voor het MKB mede op te vangen. Als gevolg van de Corona crisis ontstaan er in diverse sectoren van het bedrijfsleven al op korte termijn liquiditeitsproblemen. De toepassing van de BMKB regeling wordt uitgevoerd door de meeste banken die actief zijn op de Nederlandse MKB markt en door diverse niet-bancaire financiers. Op de pagina's 5 tot met 8 tref je een uitgebreide toelichting aan van adviesbureau DenO.

[Borgstelling-mkb-kredieten-coronacrisis](#)

Overzicht van de MKB ondersteunende maatregelen

De kamer van koophandel heeft een handig overzicht op haar site geplaatst. Hieronder tref je de link aan;

[Ondersteunende maatregelen](#)

Bronnen:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-voorwerkgevers>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/veelgestelde-vragen-over-coronavirus-voorwerknemers>

<https://www.verzekeraars.nl/verzekeringsthemas/nieuwe-risicos/coronavirus>

<https://www.oval.nl/cms/public/files/2020-03/informatiesheet-voor-werkgevers-over-het-coronavirus-aangepast-090320.pdf?534165f794>

<https://www.cnv.nl/actueel/nieuws/nieuwsdetail/dit-moet-je-als-werknemer-weten-over-het-coronavirus/>

<https://www.vno-ncw.nl/content/coronavirus-hoe-veilig-en-gezond-om-te-gaan-met-covid-19-op-de-werkvloer>

<http://www.nederlandwereldwijd.nl>

https://mailchi.mp/hypotheekbond/veilig-thuiswerken-1543013?utm_source=flexmail&utm_medium=email&utm_campaign=nbc0200320nieuwsbriefcoronano5&utm_content=hier

<https://www.uvw.nl/werkgevers/tijdelijk-minder-werk/detail/werktijdverkorting>

https://e.asr.nl/images/01_labels/ASR/Pensioen/Nieuwsbrief/20200319_asr_Pensioenen_Veelgestelde-vragen-corona.pdf?utm_medium=email

<https://www.ondernemenmetpersoneel.nl/orienteren/personeelskosten/1815-werktijdverkorting-aanvragen-hoe-werkt-dat.html>

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/documenten/publicaties/2020/03/01/communicatiemiddelen-preventie-en-publieksvragen>

https://www.ondernemenmetpersoneel.nl/administreren/vakantie-en-verlof/1160-calamiteitenverlof-5-vragen-en-antwoorden.html?utm_source=nieuwsbrief_omp&utm_medium=email&utm_campaign=OndernemenMetPersoneel

<https://adviseur.nn.nl/va/Corona-informatie.htm#zakelijkschade>

<https://centraalaanspreekpuntpensioenen.belastingdienst.nl/publicaties/va-20-004-200316/>

https://www.aegoncappital.nl/sites/default/files/uploads/UpdateCorona.pdf?utm_campaign=Coronavirus%3A+de+gevolgen+voor+de+pensioenregeling+van+Aegon+Cappital&utm_medium=email&utm_source=iMailingtool

<https://new.brandnewday.nl/blog/beleggen-tijdens-crisistijden/>

<https://www.verzekeraars.nl/verzekeringsthemas/nieuwe-risicos/coronavirus>

<https://www.kvk.nl/corona/het-coronavirus-check-hier-je-regelingen/>

Staatgarantieregeling BMKB voor stimulering van financiering van het MKB, is uitgebreid met de BMKB-C regeling.

BMKB-C betreft een verruiming op de huidige BMKB regeling en is bedoeld om de nadelige liquiditeitseffecten van de Corona crisis voor het MKB mede op te vangen. Als gevolg van de Corona crisis ontstaan er in diverse sectoren van het bedrijfsleven al op korte termijn liquiditeitsproblemen. De toepassing van de BMKB regeling wordt uitgevoerd door de meeste banken die actief zijn op de Nederlandse MKB markt en door diverse niet-bancaire financiers.

Belangrijkste kenmerken van de BMKB-C regeling:

- De maximale BMKB-C faciliteit bedraagt EUR 1,5 miljoen en heeft een maximale looptijd van 8 kwartalen. Afhankelijk van de liquiditeitsprognose van de onderneming is er veel ruimte in de regeling om de aflossingen/inperkingen op de faciliteit op te schuiven naar het tweede deel van de looptijd.
- De kredietverruiming wordt beschikbaar gesteld in de verhouding 1 deel bank : 3 delen staatsgarantie (BMKB-C). Hier wordt afgeweken van de normale regeling 1 : 1 waardoor het voor banken makkelijker wordt om kredietverruiming in te passen.
- BMKB-C kan worden toegepast ongeacht het bestaande zekerhedenpakket van de klant bij haar bank/financier. Ook dit maakt het voor een bank/financier makkelijker om kredietverruiming te regelen.

Reactie van banken en financiers op effecten Corona crisis:

- **Uitstel van aflossingen:**

De aanpak van de uitvoerende banken/financiers richt zich enerzijds op uitstel van aflossingen, meestal voor een periode van 3 tot en met 6 maanden. De banken hebben in grote lijnen een vergelijkbaar actieplan opgezet maar er zijn onderlinge verschillen. In het algemeen is het verstandig om zelf pro actief de bank/financier te benaderen met het verzoek tot uitstel van aflossingen. Bij de toeloop van verzoeken om liquiditeitsverruiming zullen de banken de prioriteit leggen bij de risico sectoren die als eerste direct zijn geraakt, zoals Transport, Horeca en Recreatie, Groothandel en Retail. Daarnaast zijn er specifieke industriële partijen en dienstverleners aan te merken als partijen die direct zijn geraakt door de gevolgen van de Corona crisis.

Er zal door de financier een toets worden uitgevoerd waarbij wordt nagegaan of het betreffende bedrijf voor de Corona crisis als gezond is aan te merken. Toon dus in voldoende mate aan dat de ontstane liquiditeitsbehoefte een gevolg is van de Corona problematiek. Geef inzicht in het effect van de Corona crisis op de omzetsdaling en/of andere aspecten die negatief

doorwerken in de liquiditeitsontwikkeling. Waar in de keten is het Corona effect het grootst en hoe werkt dat uit voor de betreffende onderneming.

- **Verruiming van de financieringsfaciliteiten:**

Voor grote aantallen bedrijven zal uitstel van aflossingen (en rente) niet afdoende zijn om de komende periode door te komen. Diverse bedrijven zullen bovenop deze maatregelen ook behoefte hebben aan verruiming van de financieringsfaciliteiten. De beslissing omtrent verruiming van faciliteiten door de bank wordt makkelijker gemaakt door toepassing van de BMKB-C regeling omdat het risico voor de bank deels wordt gemitigeerd door de staatgarantie.

Het aanvraag traject kan worden ondersteund en voorbereid om de behandeling bij uw bank of financier vlot te laten verlopen. Naast de toets die wordt gedaan bij opschorten van aflossingen zullen er bij de behandeling van kredietverruiming een aantal zaken extra moeten worden toegelicht. Door een aantal zaken pro actief in kaart te brengen kan het aanvraag traject worden versneld.

1. Maak inzichtelijke of ook de overige mogelijkheden zoveel als mogelijk worden benut. het gaat hierbij om arbeidstijdverkorting, aanpassing flexibele kosten, afspraken met de fiscus, verhuurders en een optimale benutting van leverancierskrediet. In het algemeen gaat het om het optimaliseren van de werkkapitaal positie waarbij de voorraad positie is geoptimaliseerd en de betalingstermijn van debiteuren wordt verkort. ***Maak een overzicht van het gehele actiepakket dat is ingezet in combinatie met het verzoek om liquiditeitsverruiming.***
2. ***Stel voor een verzoek tot liquiditeitsverruiming een liquiditeitsprognose*** op voor de komende 3 tot 9 maanden. De doelstelling van een liquiditeitsprognose is om in één keer een passende financiering in te richten met benutting van de BMKB-C regeling, waarbij de mogelijkheden goed worden benut. De BMKB-C regeling heeft een maximale looptijd van 8 kwartalen, de inperkingen kunnen echter worden ingeregeld met een aflossingsvrije periode. Om de aflossingsvrije periode goed te kunnen vaststellen is een liquiditeitsprognose de basis.
3. ***Geef aan welke uitgangspunten voor het verwachte verloop van de Corona crisis de basis zijn voor de opgestelde prognose***, en het effect hiervan op de bedrijfsvoering. Een thans gangbaar scenario is dat er een piek in aantallen besmettingen in Q2 zal optreden en een stabilisatie en normalisatie in Q3 en Q4. Op basis van dit scenario is een liquiditeitsprognose voor 9 maanden voldoende, daarna zou weer sprake moeten zijn van normale kasstromen. Indien er andere inzichten zijn, zorg dan dat deze aansluiten op de lengte van de liquiditeitsprognose.

- **Structurering BMKB-C**

Als aangegeven zal bij inpassing van BMKB-C sprake zijn van een verstrekking in de verhouding 1 deel bank en 3 delen onder garantie door de staat. Hoewel het staatsgegarandeerde deel in een kredietvorm kan worden verstrekt zullen de meeste banken hiervoor een leningsvorm gebruiken. De lening zal dus een maximale looptijd krijgen van 8 kwartalen. Er zijn diverse mogelijkheden bij de structurering van een financieringsoplossing:

Voorbeeld 1:

De bestaande kredietfaciliteit bij de bank is geheel volgelopen waardoor het bedrijf geen liquiditeitsruimte meer heeft. Op basis van de liquiditeitsprognose is een verruiming noodzakelijk van EUR 400.000 alvorens een normalisatie van de markt wordt verwacht:

Bestaande situatie:		
	limiet	stand
kredietfaciliteit	300.000	-300.000
Totaal	300.000	-300.000

Nieuwe situatie		
	limiet	stand
BMKB-C lening	300.000	-300.000
Kredietfaciliteit	400.000	0
Totaal:	700.000	-300.000

In de nieuwe situatie worden de drie delen BMKB-C in een lening verstrekt en het deel bank wordt verstrekt door het krediet te verhogen met EUR 100.000,-- . Het krediet wordt geheel ontlast door inpassing van een staatsgegarandeerde lening en er is volop ruimte in de kredietfaciliteit voor de bedrijfsvoering. We zien hier gelijk het belang van een onderbouwde liquiditeitsprognose die aantoont dat verruiming van de kredietfaciliteit naar EUR 400.000 noodzakelijk is en dat dit op basis van het thans gehanteerde Corona scenario ook voldoende zal zijn. Op basis van de liquiditeitsprognose kan ook het aflossingsschema worden vastgesteld. Bijvoorbeeld aflossen na 4 kwartalen, waarna in de resterende 4 kwartalen de lening wordt afgelost (maximale termijn BMKB-C 8 kwartalen). Let hierbij wel op: de bancaire verruiming en het staat gegarandeerde deel zullen gelijk opgaan in een inperkingsschema.

Voorbeeld 2.

Op basis van de liquiditeitsprognose en het verwachte scenario is een benodigde verruiming van faciliteiten vastgesteld. Er wordt voor gekozen om het krediet ongewijzigd te laten en het geheel met leningen in te vullen:

Bestaande situatie:		
	limiet	stand
kredietfaciliteit	150.000	-100.000
Totaal	150.000	-100.000

Nieuwe situatie		
	limiet	stand
BMKB-C lening	225.000	-225.000
Lening bank	75.000	-75.000
Kredietfaciliteit	150.000	200.000
Totaal:	450.000	-100.000

In dit voorbeeld zijn de leningen het eerste jaar aflossingsvrij en zullen deze in het tweede jaar lineair worden afgelost in 4 kwartalen of 12 maanden.

Auteur: Jan Buis

Hoewelaken, 23 maart 2020